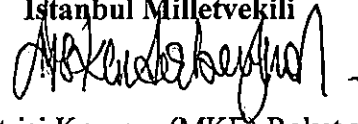

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
13.06.2023

İskender BAYHAN

İstanbul Milletvekili

Ankara'nın Elmadağ ilçesindeki Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKE) Roket ve Patlayıcı Madde Fabrikası'nda 10 Haziran sabahı patlama yaşandı ve sonrasında yangın çıktı. Patlamada 5 işçi yaşamını kaybederken, bu işçilerden 3'ünün henüz birkaç aydır çalışan tecrübesiz personel olduğu iddiaları basına yansıdı. Patlama ve ölüm riskinin en yüksek olduğu üretim alanları olan nitrogliserin atölyesi ve dinamit atölyesinde çalışan işçilerin eğitilmiş olmaları gerekirken, bu konuda eğitimlerinin olmadığı da yine basına yansıyan bilgiler arasında.

MKE bünyesindeki fabrikalarda son on yılda beş patlama yaşandığı, bu patlamalar sonucunda 10'dan fazla işçinin yaşamını yitirdiği, onlarca işçinin yaralandığı, iş güvenliği önlemlerinin alınmadığı, anonim şirket yapısına geçildikten sonra iş sağlığı ve güvenliği biriminin dağıtılarak, dışarıdan bir ortak sağlık ve güvenlik biriminden (OSGB) hizmet alınması yoluna gidildiği gelen bilgiler arasında.

Bu bilgiler kapsamında;

- 2013, 2018, 2020 yıllarında da iş kazalarının yaşandığı MKE fabrikalarında, aradan geçen zamanda hangi tür önlemler alınmıştır?
- Eski teknolojiye sahip olan, işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından risk oluşturan üretim yapısının ve kötü çalışma koşullarının yeni facialara yol açabileceği konusunda defalarca girişimde bulunulmasına rağmen 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa uygun önlem ve değişiklikler yapılmış mıdır?
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müfettişlerinin yapmış olduğu denetlemelerde ortaya konulan ölümlere yol açacak tehlikeler giderilmiş midir? Yoksa eski teknolojiyle ve İSİG önlemleri alınmadan üretime devam mı edilmiştir?
- Patlama ve ölüm riskinin en yüksek olduğu üretim alanları olan nitrogliserin atölyesi ve dinamit atölyesinde çalışan işçilerin eğitimleri hangi standartlarda verilmektedir? Hayatını kaybeden işçiler mevzuata uygun bir şekilde mi orada bulunmaktadır?

- Kurumda işçi sağlığı ve iş güvenliği denetimleri hangi periyotlarla yapılmaktadır? Müfettişlerin denetimlerinde iş güvenliğine aykırılıklar tespit edilmiş midir? Tespit edilmişse giderilmesi için hangi adımlar atılmıştır?
- İşçilere her işin özelliğine uygun standartlarda koruyucu malzeme verilmekte midir?
- Atölyelerin fiziki konumları, zeminleri statik elektriğe duyarlı mıdır?
- İşçiler norm kadroya göre mi çalışmaktadır?
- MKE'nin iki yıl önce anonim şirket olmasının ardından kaç işçi kurumdan ayrılmıştır? Personel eksikliği tamamlanabilmiş midir?
- Patlamanın meydana geldiği dinamit atölyesinde kaç işçi çalışmaktadır? Cumartesi günü mesaiye çağrılan işçiler bakım için mi üretim için mi görevlendirilmiştir?
- İşçilerin bakım için mesaiye çağrılmasına rağmen sonradan üretim hazırlığı yapıldığı iddiası doğru mudur?
- İş yoğunluğu ve dikkat eksikliği faktörlerinin bu tip çok tehlikeli işlerde iş cinayetlerine neden olduğu bilinmektedir. Personel sayısı azalmasına rağmen üretim artışına gidilmiş midir?
- İşçiler işin yoğunluk durumuna göre birden fazla atölyede görevlendiriliyor mu? Farklı kimyasalların ve farklı teknik bilginin gerektiği atölyelerde aynı işçilerin görevlendirilmesi işçi sağlığı ve güvenliği açısından hangi tehlikeleri barındırmaktadır?
- 2012'de yürürlüğe giren 6331 sayılı yasa kapsamında işçi sağlığı ve güvenliği eğitim ve kontrollerinin TTB ve TMMOB gibi kurumların elinden alınarak, ortak sağlık ve güvenlik birimleri (OSGB) aracılığıyla piyasaya açılmasının bu iş kazalarının artışına etkisi var mıdır?
- İşçi sağlığı ve güvenliği eğitim ve kontrollerinin ortak sağlık ve güvenlik birimlerine (OSGB) devredilmesinin ardından MKE'deki iş sağlığı ve güvenliği birimi dağıtılmış mıdır?